

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115200016
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Rybárik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115200016.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom JUDr. Jánom Rybárikom právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., Ružová dolina 25, Bratislava, IČO: 47248980, právne zastúpený: PERSPECTA Legal, s.r.o., Ružová dolina 25, Bratislava, IČO: 36668745, proti odporcovi: N. D., nar. X.X.XXXX, t.č. bytom X. T. M. S. O. ulica XXX, E. pod T., o zaplatenie 248,95 eur, eur s príslušenstvom, tatko

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Súd odporcovi trovy konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenia istiny s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril s odporcom dňa 22.6.2011 zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb program Fix 12 a dňa 22.6.2011 dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby alebo zariadenie mobilný telefón Sony Ericsson v lehote viazanosti 24 mesiacov. Na základe zmluvy právny predchodca riadne poskytoval všetky služby odporcovi. Bol to odporca, ktorý si neplnil svoje zmluvné záväzky, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu následne vyplynula povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur.

Odporca až na samotnom pojednávaní žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť. Uviedol, že s právnym predchodcom terajšieho navrhovateľa uzavrel zmluvu o elektronických komunikáciách. Návrh považuje však za absolútne nedôvodný, pretože on neporušil žiadne povinnosti vyplývajúce zo zmluvy. Považoval za nezmyselné, že si nedobíjal zmluvne dohodnutý kredit, v dôsledku čoho bol telefón deaktivovaný a navrhovateľovi vznikol nárok fakturovať si zmluvnú pokutu. Navyše uviedol, že aj z počutia vie, že aj v iných obdobných prípadoch súdy takéto návrhy zamietajú.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, navrhovateľ sa nedostavil na pojednávanie, termín pojednávania prevzal ešte dňa 14.12.2015. Súd pojednával v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti navrhovateľa. Súd sa oboznámil s písomným návrhom, so zmluvou o pripojení, oznámením o postúpení pohľadávky, faktúrou a zistil nasledovné:

Právny predchodca terajšieho navrhovateľa dňa 22.6.2011 uzatvoril zmluvu s odporcom o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb. Následne podpísal s ním aj dodatok k zmluve o pripojení. Bola mu poskytnutá zľava na využívané služby, čo bolo podmienené lehotou viazanosti 24 mesiacov.

Ani jedna zo sporových strán uzatvorenie zmluvy nerozporevala. Zhodne uviedli, že skutočne túto zmluvu uzatvorili. Aj zo zmluvy o pripojení je potvrdená táto skutočnosť.

Na základe zmluvy o pripojení Fix mu bola poskytnutá SIM karta s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX. Na základe dodatku k zmluve o pripojení mu bol poskytnutý telefón Sony Ericsson. Kúpna cena za dátové zariadenie bola stanovená na sumu 19 eur, doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta 248,95 eur. Na základe tohto dodatku bod 1 písm. d/ sa zaviazal „pravidelné zmluvné dobíjanie“. Citácia - účastník, ktorý pred uzavretím tohto dodatku využíval služby podniku na základe zmluvy o pripojení uzavretej na dobu neurčitú a ktorý ako účastník využívajúci služby podniku na základe zmluvy o pripojení uzavretej na dobu neurčitú porušil svoju povinnosť podľa bodu 3.1. osobitných podmienok, berie na vedomie a súhlasí, že sa mu týmto dodatkom obnovuje záväzok riadne a včas realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1. osobitných podmienok a ďalej, že mu nebudú na plnenie povinností realizovať pravidelné dobíjanie podľa tohto bodu dodatku započítané podľa bodu 3.2 osobitných podmienok skoršie dobíjania uskutočnené počas niektorého z predchádzajúcich zúčtovacích období pred uzavretím tohto dodatku. Účastník, ktorý si aktivoval program Služieb Fix je povinný vo vzťahu k SIM karte realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1. osobitných podmienok zúčtovacích období pred uzavretím tohto dátumu. Účastník, ktorý si aktivoval program služieb Fix je povinný vo vzťahu k SIM karte realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie vo výške 12 eur s DPH za každé zúčtovacie obdobie počas trvania zmluvy o pripojení.

Podľa bodu 1 písm. e/ v prípade, ak účastník nesplnil svoju povinnosť realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie podľa bodu 1.písm. d/ tohto dodatku, záväzok účastníka realizovať zmluvné dobíjanie za zúčtovacie obdobie nasleduje po zúčtovacom období, v ktorom účastník porušil svoju povinnosť realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie v lehote do 28 kalendárnych dní od posledného dňa zúčtovacieho obdobia, v ktorom došlo zo strany účastníka k porušeniu povinnosti realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie.

Z ďalšieho listinného dôkazu vyplýva, že spoločnosť Slovak Telekom postúpila svoju pohľadávku terajšiemu navrhovateľovi. Z pripojenej faktúry je zrejmé, že ešte právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur. Ako dôvod zmluvnej pokuty, ako to vyplýva aj zo samotného písomného návrhu navrhovateľa, bola tá skutočnosť, že porušil zmluvné podmienky a riadne a včas nedobíjal kredit na mobilnom telefóne.

Právne posúdenie:

Na tomto mieste súd podotýka, že v obdobných prípadoch iného podniku, ktorý poskytoval mobilné služby bolo viac krát rozhodnuté ohľadne zmluvných pokút, resp. boli viac krát vyhlásené súdom za neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve podmienky viazanosti služby, ktoré poskytuje samotný podnik. V tomto smere dáva do pozornosti tunajší súd rozsudok KS v Prešove 6Co/91/2011, kedy v obdobnom prípade riešil otázku navrhovateľa iného podniku o zaplatenie zmluvných pokút. Pôvodne Okresný súd v Prešove považoval zmluvné pokuty nad predajnú cenu za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi.

Vo všeobecnosti možno povedať, že podľa § 53 a/ ods. 1 OZ., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53 a/ ods. 1 zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ. absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je priamo v rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je

uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval. Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímý a rešpektovaný subjektmi práva. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č.250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Súd ešte dáva do pozornosti dodatok právneho predchodcu navrhovateľa, ktorý podpísal s odporcom a to bod .3 - v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1. písm. c / v bode 2. tohto dodatku alebo v čl. 6 bod. 3.6. všeobecných podmienok alebo čl. 5. pod bodom 5.2. písm. a/ až c/ všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku. Ak to už bolo konštatované v tomto konkrétnom prípade bola zmluvná pokuta 248,95 eur.

Navrhovateľ však nepovažoval za potrebné na lepšie oboznámenie a lepšiu prehľadnosť priložiť v rámci listinných dôkazov všeobecné podmienky, ktoré si stanovil jeho právny predchodca pri uzatváraní týchto zmlúv. V spisom materiáli absentujú všeobecné podmienky, na ktoré sa prakticky odvoláva zmluva o pripojení Fix a dodatok k tejto zmluve. Konkrétne v návrhu píše, že odporca porušil svoj záväzok v zmysle dodatku 1. písm. d/, t.j. pravidelné zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1. osobitných podmienok. Osobitné podmienky však súdu neboli známe, pretože netvorili súčasť spisového materiálu.

Z rozhodovacej činnosti súdov SR, čo sa týka podnikov, ktoré poskytujú elektronické služby mobilnej komunikácie však nepochybne vyplýva, že aj takáto zmluvná podmienka obsiahnutá v bode 1. d/ dodatku k zmluve bola vyhlásená za neprijateľnú. Len ako príklad súd uvádza rozsudok OS Prešov z 13.8.2010 č.k. 17C/23/2010 v spojení s rozsudkom KS v Prešove z 29.6.2011 č.k. 2Co/137/2010, kedy bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne vo veci OS Prešov zo dňa 16.8.2010 č.k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 9.5.2011 č.k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo dokonca už k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti. To znamená, že následne súdy už, pokým judikovali takéto podmienky operátora za neprijateľné, následne žaloby operátorov zamietali, napr. rozsudok OS Svidník z 31.10.2011 č.l. 7C/119/2011, rozsudok OS Vranov nad Topľou z 26.10.2011 č.k. 11C/184/2011 a iné.

Záverom súd môže konštatovať, že nijakým spôsobom nepopiera význam zmluvnej pokuty ani jej dojednania, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Navrhovateľ ponúka odporcovi svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť od spotrebiteľa v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozba pokuty existuje pri akomkoľvek porušení, takže zmluvné pokuty neobchádzali ani aspekt neurčitosti (viď. samotný dodatok k zmluve o pripojení). Slovné spojenie uvádzané v dodatkoch k

zmluvám o pripojení teda , „ ak účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, signalizujú neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označil len indikatívne sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku“.

Vzhľadom na uvedené potom súd musel rozhodnúť tak, ako je to konštatované vo výroku tohto rozsudku. Súd znova opakuje, že je nemysliteľné, pokiaľ už viac krát bolo judikované, že zmluvná pokuta ako taká v týchto prípadoch mobilných operátorov je neakceptovateľná a neprijateľná zmluvná podmienka, i napriek tomu mobilné operátori, resp. jeho právni nástupcovia opätovne a opätovne sa obracajú s návrhmi na súd o priznanie tejto zmluvnej pokuty.

Záverom súd ešte dodáva, že v žiadnom prípade nie sú dotknuté nároky mobilného operátora na náhradu samotnej škody, pokiaľ skutočne poskytol benefit odporcovi v podobe koncového zariadenia, t.j. telefónu za paušálnu cenu a na základe toho potom bola stanovená aj viazanosť 24 mesiacov. Bude na navrhovateľovi, aby preukázal, akým spôsobom tento benefit sa premietol do jeho hospodárenia, resp. akú škodu mu spôsobilo takéto poskytnutie benefitu pri nedodržaní podmienok. Vo všeobecnosti je zrejmé, že v prípade, keď poskytol určitý benefit a spôsobil mu škodu, nič mu nebránilo, aby sa obrátil na súd s návrhom o náhradu škody.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice EÚ, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. V tomto konaní bol úspešný odporca, tento si však neuplatnil žiadne trovy konania, preto súd rozhodol, že mu trovy konania nepriznáva.

Poučenie:

P o u č e n i e:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).